No. 891 Zaterdag 26 Januari 1901. 18de Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN CONCORDIA N°. 129, PIETERMAAI.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 25 Januari.

De engelsche Ministers en de Oorlog.

Het Lagerhuis heeft zich in zijner laatste zittingen beziggehouden met de zaken der families Salisbury en Chamberlain.

De familie van den Premier doet in regeeringen, zooals een andere familie in de olie of de koffie, en het aantal portefeuilledragende Salisbury-anen is sinds de laatste verkiezingen zóó toegenomen, dat een humorist niet ver van de waarheid af was, toen hij het Kabinet van Hare Majesteit noemde een „dependance van het Cecilhôtel." (Familienaam van Lord Salisbury en de naam van een bekend hotel in Londen.)

Het volgende lijstje spreke voor zich zelf.

Eerste minister en grootzegelbewaarder, Lord Salisbury; Eerste Lord der admiraliteit, de schoonzoon van Lord Salisbury; Eerste Lord der schatkist, een neef van Lord Salisbury; Minister van de Board of Trade, een neef van Lord Salisbury; Ondersecretaris van buitenlandsche zaken, de oudste zoon van Lord Salisbury. De geheele familie is onder dak gebracht, behalve de ongelukkige Lord Hugh Cecil en de arme Lord Robert Cecil, doch hun uitsluiting van de officieele wereld zal niet eeuwig duren, naar we hopen.

De liberalen, wier humeur er na de laatste verkiezingen niet op is vooruitgegaan, knarsen geregeld op hun tanden, als hun blikken afdwalen naar het „Cecil-hôtel Limited & Co." en het gevolg is geweest, dat een hunner, de afgevaardigde Bartley, aan het schuren zijner kaken den volgenden vorm gaf:

„Wij wenschen in allen ootmoed ons leedwezen er over te betuigen, dat de Eerste minister gemeend heeft aan Uwe Majesteit de benoeming van zoovele zijner familieleden tot leden van het Kabinet te moeten overleggen, omdat dit een feit is, dat de verantwoordelijkheid der ministers tegenover het Parlement verzwakt en op den gang der openbare diensten storend zal inwerken."

Het was aan den heer Balfour om op dat amendement te antwoorden, want hij is sterk in zulke netelige quaesties. Met een innemend glimlachje, zonder zich boos te maken en met vriendelijke ironie, zette hij uiteen, dat het niet zoo heel aangenaam is minister te zijn, dat het de ondankbaarste taak is, weggelegd voor een menschenkind en dat het dikwijls tegen hun wil was, dat de politici den zwaren last van een portefeuille op zich namen.

Met een allervriendelijkst gebaar verschanste hij zich achter het bomvrije bolwerk, algemeene verkiezing geheeten, en herinnerde er aan, dat de natie opnieuw een bewijs van vertrouwen geschonken had aan Lord Salisbury (hij sprak niet van „mijn oom") en hem wederom belast had met de weinig benijdenswaardige taak, die hij reeds had waargenomen.

Het Huis, overwonnen door de innemende argeloosheid van den neef, stelde het „Cecil-hôtel" in 't gelijk en zond met 230 tegen 128 stemmen de jaloersche wespen, die aan de fondamenten wilden knagen, uit wandelen.

Daarop waren de zaken der familie Chamberlain aan de beurt. De heer Lloyd George stelde als amendement voor, dat „geen minister der Kroon direct of indirect betrokken mocht zijn in een handelshuis of financieele onderneming, dat in betrekking tot de Kroon stond, tenzij Hare Majesteit het sanctionneere."

Lloyd George bepleitte zelf zijn amendement en deed het eikenhout in de Westminster Hall trillen onder de weinig harmonieuse namen van Kynoch, Hoskyns, Elliott, etc,. onzen lezers allen welbekend. Lang stond hij stil bij het feit, dat Chamberlain en zijn zoon zich in deze maatschappijen gestoken hadden, toen zij op het kussen zaten en hij wees er op, dat de familie Chamberlain in Kynoch, het huis dat met het War-Office de grootste zaken deed, voor meer dan 250,000 pond betrokken was. „Het is mijn doel niet, de particuliere achtenswaardigheid van den minister van koloniën aan te tasten," riep George ten slotte, „nog minder wensch ik zijn particuliere correspontie te onderscheppen, doch het tegenwoordige geval kan dienen als precedent om een werkelijk geval van corruptie goed te praten."

Nauwelijks was Lloyd George gezeten, of de Right Hon. Joseph Chamberlain drukte de monocle vaster in het oog en stond recht op.

„Het is met eenigen afkeer, dat ik spreken ga over dit onderwerp," riep Joe verontwaardigd uit, want dit is geen loyale strijd. Het is hard, na 25 jaar van parlementair leven, thans te moeten opstaan om te bewijzen, dat ik noch een dief, noch een bandiet ben (Levendige toejuichingen).

Mijn persoonlijke eer is in 't spel en de aanval er op is even monsterachtig als dwaas. Gedurende de verkiezingen heb ik me niet gestoord aan deze beschuldigingen, omdat ik andere dingen te doen had en omdat ik wist, dat ze geen indruk maakten op mijn medeburgers. Er is tegen mij een samenzwering van insinuaties op touw gezet.

Men heeft gezegd, dat ik mijn officieele positie zou gebruikt hebben om zekere leden van mijn familie te bevoordeelen en men heeft mij beschuldigd, dat ik mij vetmestte met voordeeltjes, die afvielen van een oorlog, dien ik uitlokte (Toejuichingen). Zij, die deze insinuaties uitten, loopen geen enkele wettelijke verantwoordelijkheid op, doch zijn zedelijk schuldig. Van al de genoemde maatschappijen heb ik slechts in twee aandeelen. Voor al de andere wil men mij verantwoordelijk stellen voor de aandeelen, die mijn familieleden bezitten. Deze hebben de zaak voor den rechter gebracht en het publiek zal zien, wat er van deze afschuwelijke beschuldiging overblijft.

Mijn familieleden zijn allen „business men" en zij hebben achter zich twee eeuwen van onbesmette handelstrouw (Toejuichingen).

Het amendement tracht me te treffen, doch raakt me niet. Een dergelijke discussie vernedert het Lagerhuis, doch kan mij niet bereiken." (Toejuichingen).

't Was middernacht, toen de Right Hon. Joseph Chamberlain aldus gesproken en nederig erkend had, dat hij bij twee maatschappijen — de Colombo Commercial Company en de Birmingham Trust Company — en zijn familie, de hemel mag weten bij hoeveel andere met de regeering in handelsrelatie staande maatschappijen betrokken was. Uit bovenstaand kort relaas blijkt niet, dat de heer Joseph Chamberlain, waar hij sprak van zijn twee eeuwen oude handelsfamilie — de negotie zit hem dus in het bloed — week werd en achter zijn monocle een traan glinsterde, die zijn vriend Cecil Rhodes — deze is geen lid van het geslacht Cecil — als hij aanwezig ware geweest, onmiddellijk voor een zuiveren Kimberley-diamant zou uitgekreten hebben.

* *
*

Feuilleton.

GENERAAL BEN VILJOEN.

Van politieagent tot opperbevelhebber. Dit klinkt als de titel van een roman uit het glorietijdperk van Napoleon I. Het is echter een roman van een onzer tijdgenooten, het is de loopbaan van Ben Viljoen.

Nog niet zoovele jaren terug was de tijdelijke opvolger van Louis Botha politieagent te Roodepoort nabij Krugersdorp. Hij voelde evenwel altijd een drang naar hooger in zich, en weldra verschenen er in *Land en Volk* te Pretoria causeries over den Volksraad, onderteekend: "Klein Joggom."

Onze Volksvertegenwoordigers maakten zich herhaalde malen boos over de "grappies", die Klein Joggom te hunnen nadeele verkocht, maar vooren tegenstanders moesten getuigen, dat de keuvelarij vaak geestig was. Verschillende namen, door hem aan de afgevaardigden gegeven — want ieder had zijn spotnaam — werden populair. Die causeries waren zijn eerste schreden op het glibberig pad der politiek. Hij was toen nog een besliste Joubert-man.

Scherts in de journalistiek alleen kon de eerzucht van 'n Ben Viljoen echter niet bevredigen; hij wilde meer zijn dan „praatjesmaker" en richtte te Krugersdorp zelf een krant op, die *Ons Volk* werd gedoopt. Zijn rustbewaardersambt had hij er reeds aan gegeven. Hij zou nu alleen leven van de opbrengst zijner pen. Zijn blaadje maakte opgang, want niet een is er die zoo gezellig in het afrikaansch kan schrijven als hij. Ben werd langzamerhand de man in Krugersdorp. De burgers kozen hem tot veldkornet en later tot commandant van het vrijwilligers cavaleriekorps, waarvan hij de stichter was. Een gewichtigheid voelde hij niet trots al die waardigheden; hij bleef een grappenmaker met een onverstoorbaar vroolijk humeur, die met iedereen goed kon omgaan.

Als krijgsofficier leerde hij Joubert beter kennen, en na den Jameson-inval werd hij een besliste volgeling van Kruger, en toen bij de laatste presidentsverkiezingen de eigenaren, niettegenstaande zijn opgewonden en heftig protest *Ons Volk* aan de Schalk Burger-propaganda verkochten, achtte Ben zich niet geslagen, doch begon onmiddellijk met een ander blad, *De Voortrekker*, de Kruger-candidatuur te ondersteunen, en hij genoot de voldoening dat *Ons Volk* het niet kon bolwerken tegen de nieuwe concurrente.

Voor Johannesburg zou het tweede Volksraadlid aftreden. Ben Viljoen werd candidaat gesteld door de antikapitalisten en werd afgevaardigd. Een schitterende overwinning op de millionnairs, die niet mogelijk was geweest als een minder populair man in het strijdperk was verschenen.

Ben werd nu deftig.

Hij kleedde zich, overeenkomstig de voorschriften van het reglement van orde, geheel in het zwart en kocht zich voor zijn eigen genot en opluistering een grijzen, hoogen hoed. Deze conventioneele kleedij stond hem zeker niet slechter dan zijn politie- of cavalerie-uniform, want hij is, wat men noemt een knap man. De type van een Afrikaner is hij evenwel niet. Hij is tenger, heeft een fijn besneden gezicht, een koket kneveltje, kin en wang altijd gladgeschoren en het haar à l'anglaise gekapt. De dames vinden hem een "perfect gentleman" en zijn medeleden noemen hem een gezelligen baas.

Ben werd dus deftig, hij deed niet meer mee aan allerlei luidruchtige aardigheden en wijdde zich met al zijn gewone energie aan zijn nieuwe taak, maar gelukkig bleef hij de prettige prater en behield zijn smaak voor humor.

In den Volksraad bleef hij een goed spreker en een tegenstander van halve maatregelen, en zoodra de correspondentie van Chamberlain er duidelijk op wees wat deze minister wilde, waren Ben en De Wit Hamer altijd tegen dat schipperen en weggooien van het prestige, zooals zij het aanbod van het vijfjarig stemrecht noemden. Zij wilden evenmin oorlog als de anderen, maar waren voor een duidelijke en krachtige correspondentie met perfide Joe.

Men heeft indertijd uit gezaghebbende bron vernomen, dat Ben met het lid voor Barberton, den heer Loveday in een der geheime zittingen vóór den oorlog, een vrij heftige woordenwisseling heeft gehad. Hierbij Ben's opgewonden karakter in aanmerking genomen, verwonderde het later te hooren, dat hij als commandant van de Krugersdorpers zeer kalm met zijn menschen omging, liever met hen redeneerde, dan tegen hen raasde en een rustige omgeving wist te scheppen, die ieder onmerkbaar vertrouwen gaf.

Hij verliest bovendien nimmer zijn opgewekt humeur en wordt nooit moedeloos. Hij is onvermoeid en onverzoenlijk en zoo jong, sterk en taai, dat hij naar menschelijke berekening, alle zorgen en afmattingen van het generaalschap lang zal kunnen weer-

De eeuw, die thans tot het verleden behoort, heeft voor Engeland slechts één grooten oorlog opgeleverd. Gewoon meer met zijn goud dan met zijn bloed uit te voeren, heeft het in de honderd jaren, die achter ons liggen, slechts één keer meer dan honderdduizend man in het veld gebracht. De oorlog met de beide Boerenrepublieken heeft dit offer geëischt. Had Groot-Brittannië vooruit geweten, dat zulk een groot aantal zijner zonen noodig zou zijn, om te voorkonen, dat de „Union Jack” voor goed uit de zuid-afrikaansche velden zou worden gebannen, voorzeker had het zich tweemaal bedacht. Het lag niet in de bedoeling en den aard van het engelsche volk, zooveel op het spel te zetten. Het had gedacht met een [illegible]0,000 man het spel te kunnen winnen, zooals het zoo dikwijls in Indië en den Soedan met 30,000 man gewonnen had.

Welk een teleurstelling deze oorlog gebracht moet hebben, moge blijken uit de volgende cijfers: Bij de poging om de Vereenigde Staten te heroveren, die het door Lafayette en Rochambeau verloren had, nam Engeland N-York in met 16000 man; de beroemde Wellington streed in Portugal met 30,000 Engelschen tegen de soldaten van Napoleon en stelde bij Waterloo nog kleiner aantal (24,000) tegenover hem. Dit zijn wel kleine cijfers in vergelijking met den reuzenstrijd, dien het in Zuid-Afrika heeft moeten strijden. Daar begon Engeland den veldtocht met 70000 man —2000 meer dan de verbondenen bij Waterloo in het veld konden brengen —en het zond later geregeld versterkingen. Het leger telde op een gegeven oogenblik 200,000 combattanten. Er moest een beroep gedaan worden op het geheele rijk en de koloniën; Australië en Canada moesten bijspringen. Weldra kon het rijk niet meer leveren. Men moest in Europa hulptroepen werven. En dit geschiedde zoo openlijk, dat de landen protesteerden. Duitschland en België zetten de ronselaars van de Koningin aan de deur. In zes maanden heeft het oude Engeland meer tegenspoed gehad, meer bloed, meer manschappen verloren in zijn strijd tegen de Hollanders-Afrikaanders dan gedurende een geheele eeuw.

Lord Wolseley hield bij zijn beroemden veldtocht tegen den Mahdi 50,000 Arabieren omsingeld door 30,000 Engelschen. Lord Roberts, de held van Kandahar, leidde de geheele campagne in Afghanistan met 13,000 soldaten uit de hoofdstad. Dezelfde generaal heeft uit het Vereenigde Koninkrijk en zijne bezittingen een reusachtig leger moeten laten komen om te trachten een volk, uiterst klein in zielental, te overwinnen, maar desondanks is hij nooit zeker geweest van de overwinning, al was hij overwinnaar.

En thans is hij teruggekeerd onverrichterzake. Mannen wist hij door een tiendubbele overmacht te overwinnen, vrouwen en kinderen kon hij uitdrijven in den donkeren nacht, na eerst hun have en goed te hebben vernietigd. Maar wat hij niet kon, was den vrijheidszin uitdooven, den geest van het verzet onderdrukken.

Transvaal kon verpletterd worden, maar dooden kon hij het niet; hij kan mannen verdrukken, maar niet de ideeën, en wanneer de Engelschen alle Burgers gedood hebben, zal toch, wanneer de kinderen opgegroeid zijn tot mannen, een geslacht opstaan, dat den erfvijand uit Zuid-Afrika zal drijven.

Een consulair verslag.

No. 50 van de consulaire verslagen en berichten bevat eene mededeeling, door den nederlandschen consul-generaal te Caracas, mr. A. F. Van Leyden, aan de regeering ingezonden. Dat bericht (gedateerd October 1900) heeft „de eenvoudige strekking”, den „oogenblikkelijken toestand van Venezuela te schetsen, zoo goed als dit mogelijk is aan de hand der laatstelijk niet dan schaars gepubliceerde gegevens, en zonder te treden in eenige oordeelvelling als de discretie verbiedt.”

De politieke toestand wordt dan als volgt beschreven: „In een land gelijk Venezuela, waar de democratie niet maar is eene formule, doch het element dat de samenleving wezenlijk beheerscht, is voor maatschappelijke welvaart de hoofdvoorwaarde een gouvernement, dat zich weet te handhaven; zonder dit is het land in beroering en neemt de werkzaamheid in landbouw en handel af, omdat ieder, vrijwillig of gedwongen, doet aan daadwerkelijke politiek, dan wel zich door die van anderen in zijn arbeid belemmerd ziet. In deze phase heeft het land ongelukkig bijna aanhoudend verkeerd, sinds de administratie van generaal Crespo in 1897 heeft plaats gemaakt voor die van generaal Andrade, en deze weer op zijn beurt in September van het vorig jaar zich moest terugtrekken voor den tegenwoordigen chef van den Staat. Echter mocht de nu bestaande regeering er in slagen haar tegenstanders met succes het hoofd te bieden, zoodat in Juli ll. de landsvrede zelfs plechtig afgekondigd werd; terwijl bij resolutie van 6 October werd besloten dat een constitueerende vergadering zal bijeenkomen, bestemd om het gouvernement der “Liberale Restauratie”, gelijk het tegenwoordige regime zich noemt, eene constitutioneele basis te geven.”

Intusschen, vervolgt de heer Van Leyden, „heeft het land van deze politieke onrust niet geringe schade ondervonden. De koffie, het hoofdproduct van het land, welke, dank zij den rijken bodem, blijft dragen, vond geen handen genoeg beschikbaar tot inzameling en tot vervoer van den oogst, en de handel in de havenplaatsen klaagt over den geringen aanvoer, klachten die sterker klinken wanneer, gelijk in dit voorjaar, eene momentane opleving van den prijs hoop wekt op loonende winsten. Vergeleken met eene normale periode, als bijv. 1896, bleef de koffie-export uit La Guaira over het eerste semester van dit jaar evenals het vorige met 2½ millioenen kilo ten achter en die uit Puerto Cabello met 1½, resp. 3 millioen. De Grosse Venezolanische Eisenbahn vervoerde in 1899 slechts 3072 ton, tegen 5142 in 1898, en het is niet te verwachten dat het cijfer over dit jaar gunstiger zal zijn.

„De cacao-aanvoeren hebben minder geleden, daar deze cultuur wordt gedreven in de kuststreek, doch de belangrijke uitbreiding die bij de goede prijzen en de vraag naar het venezolaansche product onder normale omstandigheden zeker zou hebben plaats gehad, bleef achterwege; en laatstelijk valt een teruggang te constateeren over het 1ste semester van dit jaar vergeleken met dat van het vorige: in de aanvoeren te La Guaira van 87.336 op 72,820 zak en in de verschepingen te Puerto Cabello van 6647 op 6108.

„En aangezien het verbruik wel de beste maatstaf is voor de welvaart, worde in dit verband vermeld dat, terwijl over het eerste semester van 1899 aan inkomend recht te Puerto Cabello nog ruim B. 3,844,000 werd ontvangen, dit cijfer over de correspondeerende periode van dit jaar daalde op B. 2,356,000, hetgeen niet kan verwonderen als men weet, hoezeer het achterland, de streek van Valencia, geleden heeft.”

Mr. Van Leyden besluit zijn bericht (dat in zijn geheel verdient gelezen te worden) met de volgende algemeene beschouwing:

„De vraag kan thans worden gesteld, wat er in dit door de natuur bevoorrechte land voor Nederland te doen zou zijn.

„Al dadelijk zou ik willen ter zijde stellen alle idee van emigratie. De gemiddelde Nederlander, gewoonlijk niet vrij van eigendunk en geneigd zich al spoedig te kort gedaan te achten als de dingen en de menschen hem anders toespreken dan hij dit van jongs af gewoon is, vormt over het algemeen niet het meest geschikte materiaal voor emigratie. En allerminst voor een land als Venezuela, waar de behoeften, de denkbeelden, de gewoonten, het klimaat zoo ten eenenmale verschillend zijn van die in het Noorden. Italianen met hun zeer geringe behoeften, Duitschers, vooral die uit het Zuiden, met hun stadige volharding en bescheiden eischen, Spanjaarden, die hun eigen taal terugvinden, zullen hier eerder zich voegen en dus beter kans van slagen hebben. Hier komt nog bij, dat de wet in Venezuela zeer streng is tegenover uitlanders, in zoover als elke inmenging hunnerzijds in politieke aangelegenheden hun het karakter van „neutralen” doet verliezen en hen blootstelt, te worden behandeld met de korte metten, welke elke administratie hier pleegt te maken met ieder, die zich bemoeit met zaken, die hem niet aangaan. Voor Nederlanders, gewoon hetgeen van overheidswege wordt gedaan of niet gedaan, vrijelijk te critiseeren, zou de volstrekte bescheidenheid, die hier in ruil voor genoten gastvrijheid van hen wordt gevorderd op straffe van uitzetting, dikwerf een hard gelag zijn.

„Ik zou niet gaarne menschen van middelbaren leeftijd, gewoon zich te bewegen in een beperkten levenskring en de dingen te bezien in het licht dier omgeving, willen aanraden zich hierheen te verplaatsen. En zoo al, dan velen met elkaar en niet dan nadat door tusschenkomst der Legatie ampel overleg zou zijn gepleegd met de Regeering alhier, en nadat omtrent beschikbaarstelling van gronden en andere faciliteiten zeer bepaalde waarborgen zouden zijn verkregen. Doch voor zulk een project is het thans niet het oogenblik.

„Er is een bepaald soort emigratie, dat hier eerder kans heeft van slagen. Jongelieden, mits niet verwend, maar opgevoed bij het begrip dat zij door eigen kracht en geduldig werken zich langzamerhand eene positie moeten maken, zulken kunnen hier wel slagen; hetzij zij zich weten op te werken tot de goedbezoldigde eerste betrekkingen op de groote handelskantoren, hetzij zij op den duur zich met eenig eigen of opgenomen kapitaal zelfstandig vestigen. De voorbeelden zijn hier niet zeldzaam van jongelieden, die het zonder protectie in een jaar of tien een flink eind hebben gebracht.

„Zich hier te begeven in de cultures, meer of min aanzienlijke kapitalen te steken in land, schijnt minder aangewezen voor den Nederlander, die in zijne koloniën een zoo ruim arbeidsveld vindt, en daar te maken heeft met zijn eigen autoriteiten,

---

staan.

In den aanvang van den oorlog was hem de gelegenheid niet gunstig om zich te onderscheiden. Bij Elandslaagte slaagde hij er in zijn commando veilig uit te brengen en, al scheen het op het eerste bericht vreemd, dat hij de eenige was, die dit kunststukje had verricht; later bleek, dat het voor Ben pleitte en niet tegen hem, en dat de verhalen, als zou hij de andere burgers in den steek hebben gelaten, lasterlijk waren.

Om Ladysmith deden de Engelschen geen uitval naar zijn leger en stelden zij zich tevreden hem nu en dan een beetje te beschieten, wat hem niet zoo hinderde als hun duidelijke voorliefde voor andere posities dan de zijne.

Generaal Joubert, die wel inzag dat Spionkop een belangrijk verdedigingspunt was, zond hem in November naar de Tugela om daar dezen berg te bezetten. Tot 10 Jan. kampeerde hij echter op den kop zonder dat de Britten hem ook hier wilden lastig vallen. Toen kreeg hij order den Vaalkrans te bezetten, en nauwelijks had hij den Spionkop verlaten of de Engelschen bestormden dezen en schoten van de zes Vrijheids-Burgers die er lagen, één dood en namen de andere vijf gevangen, benevens een paar Duitschers en Hollanders.

Den 10en Februari eindelijk grepen de Britten ook zijn positie aan, doch met zulk een macht, dat hij den Vaalkrans niet kon houden. Door zijn persoonlijken moed redde hij een Maxim-Nordenfeldt uit de handen der Engelschen. Deze daad was zoo kranig, dat zij den vijand bewondering afdwong en Winston Churchil inspireerde voor een mooi geschreven verslag.

Bij deze gelegenheid ondervond Ben den bedwelmenden invloed van de lyddietbommen. Hij kreeg verlof tot herstel van gezondheid en keerde den 27en Februari op commando terug, nam deel aan het gevecht te Pietersheuvel, trok toen naar Van Tonder's Nek, waar hij een aanval der Natalsche vrijwilligers afsloeg en heeft later, bij den algemeenen terugtocht, Laings Nek bezet.

Den 28sten Mei bij het gevecht te Kliprivier, nabij Johannesburg, was hij de voornaamste persoonlijkheid, die de Boeren plotseling weer deed stand houden voor het machtige britsche leger.

Na den slag kwam hij 's avonds in Johannesburg, bleef er een uur zonder zelfs af te zadelen en trok verder, wel niet vroolijk als voorheen, maar toch vol goeden moed en veerkrachtig als steeds.

Ben is de man van de blijmoedige levensopvatting, maar te gelijker tijd heeft hij ernst genoeg om niet in het uiterste der onverschilligheid te vervallen. In zijn lager heerschte een opgeruimde stemming en zijn tent was de bron, die de algemeene gezelligheid en kameraadschappelijkheid voedde. Zijn menschen mogen hun commandant graag en weten, dat hij voor hen zal doen wat hij kan, niets is hem ooit te veel. Die karaktertrekken, en het oneindige geduld, dat hij steeds betoont, maken hem bijzonder geschikt voor generaal en geven hem een groot overwicht.

De Engelschen hebben een soort vreesachtige vereering voor Ben Viljoen. Kwamen er britsche gevangenen in een lager aan, dan was gewoonlijk een hunner eerste vragen: *Is Joubert here and where is that man Viljoen*? En als zij dan “die kerel Viljoen” zagen, geloofden zij niet, dat hij het was. Zij stelden zich een geheel ander mensch voor; een ruwen, onbeschaafden man, die elken Brit, welken hem in handen komt, laat vermoorden. Ben is de goedhartigheid in persoon. Op zekeren dag werden er een telegraphist en een correspondent, die uit Ladysmith ontvlucht waren, in zijn lager gebracht. Nachten lang hadden zij rondgezworven zonder kans te zien door de republikeinsche linie te komen. Zich gevangen geven durfden zij niet. Zij vreesden te zullen worden doodgeschoten door de *barbarous Boers*. Ten slotte vielen zij toch in handen hunner vijanden. Viljoen kreeg bericht hunner gevangenneming. Hij wilde ze niet in verhoor nemen, de arme kerels zouden moe zijn en een paar flesschen bier, een paar blikjes vleesch te voorschijn halende zeide hij: „daar, geef hun dat en laten ze dan rustig gaan slapen.” Het was zijn eigen kost, dien hij had afgestaan.

En niettegenstaande zijn goede inborst heeft hij een groot aantal vijanden; menschen die afgunstig zijn op zijn succes; die het met leede oogen aanzien, dat hij zoo snel in aanzien is gestegen. Maar ook zijn politieke tegenstanders vergeten zijn scherpheden niet zoo licht, en men moet bekennen, zij waren wel eens ongepast; doch dit is te vergeven aan een jongmensch die zijn lust tot spotten en hekelen niet zoo gemakkelijk kan bedwingen.

Viljoen's connecties met het beruchte orgaan *Land en Volk* bezorgden hem den naam van anti-Hollander. Geheel ten onrechte evenwel, want elke Nederlander die met hem in aanraking kwam, prees zijn welwillendheid en in heel zijn politiek optreden heeft hij zich wel een vriend, doch nooit een vijand der Hollanders getoond.

De Engelschen noemen Viljoen een duivel. Die reputatie kan geen kwaad. Er gaan meer menschen op de vlucht voor een duivel dan voor een engel.

staat onder zijn eigen wet en niet van tijd tot tijd in zijn arbeid wordt gestoord door politiek bedrijf. Het is te begrijpen, dat het duitsch kapitaal zich hier in den grond nestelt— waarom zou het nederlandsche Suriname woest laten liggen en zich wenden naar Venezuela?

„Daarentegen zoude ik meenen, dat voor onze industrieelen hier wel wat te doen valt, niet zoozeer door belangrijke vergrooting van den export hierheen, waarvoor zij in de Vereenigde Staten een steeds lastiger concurrent zullen vinden, maar door eene branche van hun bedrijf waar het procédé niet al te ingewikkeld is, zoodat het de bevatting en de energie van de lieden van hier niet te boven gaat. Voor eene papierfabriek schijnt wel voldoende afzet te verwachten; jute wordt in groote hoeveelheden gebruikt, al was het alleen voor de koffie- en cacaozakken; suiker wordt niet of onvoldoende geraffineerd, eene margarine-fabriek zou hier waarschijnlijk goede en goedkoope grondstof vinden. Zulke ondernemingen behoeven niet op groote schaal te worden opgezet, maar kunnen zich uitbreiden naar gelang der behoeften en der opgedane ervaring, en zouden het voorwerp kunnen worden van nader overleg.

„En eindelijk houden onze scheepvaart de oogen open en grijpe, steunend op haar goeden roep, elke gelegenheid aan tot uitbreiding van het terrein harer werkzaamheid, zoowel in het Westen als in het Oosten der Republiek.”

Nieuwsberichten.

CURACAO.

Havennieuws.

Donderdagmorgen viel onze haven binnen het amerikaansche oorlogsschip *Scorpion*, commandant SARGENT. De *Scorpion* kwam van La Guaira, voorzag zich hier van steenkolen en keerde gisteren weer naar La Guaira, waar zij de *Kearsage* moet afwachten. De *Scorpion* heeft een bemanning van 111 koppen met 8 officieren, meet 850 ton en heeft 12 stukken geschut.

* *

Heden vertrekt uit New-York tot het doen van een pleiziertocht in de Antillen de *Prinzessin Victoria Louisa* van de *Hamburg-American-Line*, die den 14den Februari hier wordt verwacht. De *Prinzessin Victoria Louisa* is een pleizierjacht, voorzien van alle geriefelijkheden en biedt plaats voor 200 passagiers. Negen uur na aankomst hier zal dit schip wederom zijn reis vervolgen.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Chas Brown c|o American Consul, Leander Brown c|o American Consul, Herrn Conn, M. & J. Cardoze, Oswald Chapman, Ana de Henriquez, Adolfo Celesten Gorie, D. W. C. Gaustfuz, Eloy González, Cabb Holyoke, Sofia Henriquez, W. Hawken, Emilio Henriquez, Kanel para entregar á Lionicia Srait, Martin Koster, Maduro & Co. Andres S. Pietri, R. Ribbuis, Emilio Reinhart, Federico Willson.

Aangeteekende stukken: G. Daal en C. S. Gorsira JPEz.

Leger.

Verleden week Zaterdagavond werd in tegenwoordigheid van ZHEG. den Gouverneur der kolonie en de officieren van het garnizoen de militaire cantine in het Waterfort, die door verbouwing belangrijke veranderingen heeft ondergaan, in gebruik genomen. De manschappen werden bij die gelegenheid onthaald op een halve flesch wijn, een halve flesch bier en vijf sigaren.

— Gisteren vertrok Hr. Ms. *Sommelsdijk* naar Bonaire tot het houden van schietoefeningen. Daarna komt deze oorlogsbodem in de haven terug om na eenigen tijd voor hetzelfde doel naar Aruba te vertrekken. Vandaar teruggekeerd gaat de *Sommelsdijk*, zoo er geen tegenbevel komt, den 20sten Februari naar Suriname om daar eenigen tijd te verblijven; onzeker is het echter nog, of de *Sommelsdijk* daar door een ander stationschip zal vervangen worden.

— Na afloop der huwelijksfeesten van H. M. de Koningin vertrekt Hr. Ms. *Zeeland*, commandant kapitein ter zee KOUWENBERG, uit Holland naar West-Indië.

Inspectie-reis.

Aanstaanden Dinsdag vertrekt ZHEG. de Gouverneur naar de beneden-districten tot het doen van de gewone jaarlijksche inspectie-reis.

Brand.

Dinsdagmorgen tusschen acht en negen uur brandde de pastorie van Montaña tot den grond af. De brand ontstond door het broeien van het hooi, dat in de ruimte onder het huis geborgen was. Alle meubelen en kleeren werden gered, een koffer met de daarin zich bevindende kleedingstukken der dienstbode en een naaimachine werden een prooi der vlammen. Geen woord van lof kan onthouden worden aan het optreden der politie, die het blusschingswerk met den meesten tact leidde en met hulp der omwonende bevolking alles bijna zonder de minste schade het huis uitbracht. Ook de Heer L. SALZEDO bracht hulp zooveel hij kon door het aanbieden zijner woning tot tijdelijke woonplaats van den Pastoor. De Zeer Eerwaarde Heer F. HELLING, Pastoor van Montaña, was tijdens het onheil afwezig en vond bij zijn terugkeer alles platgebrand.

BUITENLAND.

Engeland. — In de *Memorial Hall* te Londen hield de journalist Robertson, die persoonlijk het oorlogsveld bezocht heeft, eene lezing over de zuid-afrikaansche crisis.

Spr. werd door een talrijk en dicht saâmgepakt auditorium geestdriftig toegejuicht, vooral waar hij Joe Chamberlain aanviel als „de oorzaak van den schandelijken oorlog”.

Bij het uitspreken van den naam Kitchener, zegt de *Daily News*, ging als het ware een storm door de zaal. Men hoorde roepen: Weg met den bloedhond! Weg met het ondier!

De naam De Wet daarentegen bracht een orkaan van toejuichingen.

Toen het handgeklap wegstierf, verhief zich een toeschouwer en riep: *Another cheer for De Wet!* en de gansche zaal juichte den Boerengeneraal toe.

„Weet”, riep Robertson, „dat men u morgen in de Jingo-pers verraders zal noemen, maar ginds, in Zuid-Afrika, zijn er engelsche officieren, die den naam De Wet begroeten, zooals gij.”

Spreker besloot met te zeggen, dat men nog 100,000 man noodig zou hebben, om de Boeren te onderdrukken.

Ook Leonard Courtney, voorzitter der meeting, hield twee redevoeringen.

Op de vraag: wat moeten wij doen? antwoordde hij: onmiddellijk sir Alfred Milner terugroepen en eene commissie zenden naar Zuid-Afrika, om ons te verzoenen met Steyn en Schalk Burger.

— Wat denkt Sir Alfred Milner, een der hoofdschuldigen aan den oorlog, de man, die meer dan iemand de Hollanders in Zuid-Afrika tot verzet gesard en gedwongen heeft, van de kansen op beëindiging van den oorlog?

Hij heeft 3 November, te Kaapstad uit Pretoria teruggekomen, een redevoering gehouden tot de *Loyal Ladies' League*. Dat is een bond in nabootsing van de *Primrose League* in Engeland, maar meer aanrandend. Het is een anti-hollandsche bond van *Society-ladies*, die keurige, kleine, koperen schilden als sieraad dragen, waarop gegraveerd is: „*for Queen* . *Empire*”, en die zich ten doel st. alles wat hollandsch is te weren, gen te werken en te boycotten.

Ze geven vooral „*garden partie*” in de hoop dat de begeerte om d aristocratische feesten bij te won dames van de hollandsche partij z. verzwakken in haar verzet tegen den noodeloozen en wreeden oorlog.

Het was op zulk een „tuin-feest” dat sir Alfred Milner het woord voerde.

De dagbladen der partij van Rhodes en sir Alfred Milner hadden de bitter ontevreden Uitlanders van Johannesburg, die nog steeds in Kaapstad zijn en vurig verlangen terug te keeren naar de mijnen, gesusd en bemoedigd door dagen lang mede te deelen, dat sir Alfred op dat tuinfeest „een zeer gewichtige verklaring zou afleggen.”

Nooit was er grooter teleurstelling!

Want Sir Alfred, die zelf was gaan opnemen hoe de toestand in de Transvaal was, zeide uitvoerig hetgeen de Kaap-correspondent van *the Morning Leader* dus verkort weergeeft:

„Ik kan er u zelfs geen denkbeeld van geven, wanneer ge in staat zult zijn terug te keeren! Een geheel nieuwe stand van zaken moet onder de oogen gezien worden! (“A wholy new condition of affairs has to be met). Stappen worden genomen met het oog op dezen nieuwen toestand...... en die stappen zullen succes hebben. Weest daarom geduldig!”

De nieuwe stand van zaken is dat niet één enkele trein onbeschoten blijft ......dat niet één trein zeker is aan te komen, en dat sir Alfred daarom, verheugd ongedeerd van zijn reis te zijn teruggekeerd, zijn redevoering dus besloot:

„*My bones are all intact*”.

(„Ik ben met ongebroken beenderen teruggekeerd”).

— Maandagavond omstreeks zeven uur is H. M. Koningin Victoria overleden. In 1819 werd Koningin Victoria geboren en volgde op achttienjarigen leeftijd Willem IV op den troon van Engeland op. Zij was de eenige dochter van Eduard, hertog van Kent, die de vierde zoon was van Koning George III. In 1840 huwde zij met prins Albert van Saxen Coburg Gotha, die in 1861 stierf, en uit dit huwelijk werden negen kinderen geboren, vier zonen en vijf dochters. De oudste zoon is Albert Eduard, prins van Wales, die nu onder den naam van Eduard VII aan het bestuur gekomen is. Hij heeft reeds den leeftijd van 59 jaar bereikt.

De regeering van Koningin Victoria is zeer voorspoedig geweest. Onder haar bestuur heeft Engeland toegenomen in aanzien en macht en is de eerste zeemogendheid der wereld geworden. De engelsche handel heeft zich over de geheele wereld uitgebreid en het koloniaal gebied is voortdurend vermeerderd.

Transvaal.—Blijkbaar wil Kitchener den ernst van den toestand in de Kaapkolonie zooveel mogelijk verhelen.

Toen hij nog te Pretoria vertoefde, seinde hij van daar, dat, „voor zoover hij zich een oordeel kon vormen” de inval der Boeren tot staan was gebracht.

Maar niettegenstaande deze geruststellende mededeeling, oordeelde de engelsche opperbevelhebber het toch noodzakelijk zich zelf op de hoogte te gaan stellen van den toestand. Hij is toen van Pretoria 500 K. M. naar het Zuiden, naar de Aar nl., gereisd. En hij schijnt daar wel tot eenigszins andere gedachten te zijn gekomen.

In het district Philipstown alleen zouden zich 1500 Afrikaanders bij de Boeren hebben aangesloten, terwijl in Victoria West, Cradock en de Aar, volgens de engelsche berichten, de Hollanders als één man zouden opstaan, als de Boeren in die districten verschenen.

En nu de toestand in de Kaapkolonie steeds ernstiger wordt, gaan Botha, De Wet, De la Rey en Beijers steeds voort de Engelschen te verontrusten. Botha heeft het reeds zoover gebracht, dat er thans tusschen Warmbad en Pietersburg weer een ge-

gelde treinendienst plaats heeft. Van een engelschen gepantserden trein, die een Boerentrein wilde achtervolgen, heeft men te Pretoria niets teruggezien. Over de gevechten tusschen Clements—French en De la Rey—Beijers in de Magaliesbergen liet Kitchener zich zeer onduidelijk uit, maar het blijkt toch wel, dat de beide Boerengeneraals steeds verder naar het Zuiden afzakken, vermoedelijk met het doel den spoorweg ten Zuiden van Johannesburg in bezit te krijgen.

De Wet's mannen zijn alweer uitgeput, ze hebben geen eten meer en geen kogels en staan voor de zooveelste maal bij Senekal op het punt zich over te geven. Dit beweren ten minste de Britten. De Wet zou thans over 6000 man en 18,000 paarden beschikken.

Slechts door combinatie met de berichten der engelsche bladen is het mogelijk een eenigszins duidelijke voorstelling van den toestand in de Kaapkolonie te krijgen.

Uit die berichten nu blijkt, dat de Boeren in de Kaapkolonie, evenals in den Vrijstaat, de guerilla voeren. En dit is ons het zekerste bewijs, dat de inval op engelsch gebied slagen zal. Het is duidelijk gebleken, dat de engelsche troepen niet zijn opgewassen tegen deze strijdwijze, die de bloedigste en de meest afmattende is voor een geregeld leger en bovendien den Boeren de meeste hulptroepen, voorraden, wapens en munitie bezorgt.

De meeste hulptroepen, want door deze strijdwijze doorloopen de Boeren in den kortsten tijd het grootst mogelijke gebied, waar bevriende Hollanders zich bij hen aansluiten.

De meeste voorraden, want ze vermeesteren op deze wijze de meeste treinen, convooien enz.

De meeste wapens en munitie, want ze nemen de meeste engelsche gevangenen, die hun deze zaken welwillend verschaffen.

De bewering der Engelschen, dat geen enkele kaapsche Hollander zich bij de Boeren aansluit, is een al te doorzichtige leugen. Waarom zijn dan toch de versterkingen noodig die in allen haast van alle hoeken der wereld naar Zuid-Afrika worden gestuurd? Om de 2000 Vrijstaters tot staan te brengen, die de Kaapkolonie zijn binnengevallen? Maar we krijgen dan geen hoog idée van het engelsche leger in de Kaapkolonie, dat toch zeker 20 maal sterker is dan de drie binnengevallen Boerencommandos.

Neen, het is zóó duidelijk, dat het noorden der Kaapkolonie reeds in opstand is en dat in de andere districten oproer dreigt, dat alle engelsche berichten niet in staat zijn dezen indruk weg te nemen. Behalve verschillende engelsche cavalerie-regimenten hebben 200 Nieuw Zeelanders, waaronder 100 Maoris, de tegenvoeters der Engelschen, bevel gekregen naar Zuid-Afrika te vertrekken.

Er is weer een engelsche generaal naar huis gegaan, generaal Colville, de man, die indertijd Rhodesië over portugeesch gebied is binnengevallen en wiens troepen zoo geheimzinnig zijn verdwenen. Dit schijnt wel eens meer te gebeuren bij de Engelschen. Althans we weten ons niet te herinneren, waar de divisie Smith-Dorrien is gebleven, die indertijd van Belfast naar het Zuiden trok.

Advertentien.

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der "Red D Line" tusschen

NEW-YORK,

PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAZAO.

1901.	Hildur	Philad.	Marcb.	Caracas	Hildur.	Philad.
Vertrekt van NEW-YORK	Jan. 5	Jan. 12	Jan. 19	Jan. 26	Feb. 2	Feb. 9
Doet SAN JUAN aan		17		31		14
„ PONCE „		18		Feb. 1		15
Komt aan te LA GUAIRA		20	26	3		17
Vertrekt van „		23	27	6		20
Komt aan te PTO. CABELLO		25		7		21
Vertrekt van „		24		8		22
Komt aan te CURAZAO	14	26	28	9	11	23
Vertrekt van „	21	26	Feb. 4	9	18	23
Doet LA GUAIRA aan		27		10		24
„ PONCE „		29		12		26
„ SAN JUAN „		30		13		27
Komt aan te NEW-YORK	29	Febr. 4	11	18	26	Mrt. 4

Dienst tusschen La Guaira, Maracaibo en Curazao.

	Hildur	Merida	Marcb.	Merida	Hildur.	Merida
Vertrekt van LA GUAIRA		Jan. 20		Feb. 3		Feb. 17
Komt aan te CURAZAO		21		4		18
Vertrekt van „	Jan. 14	21	Jan. 28	4	Feb. 11	18
Komt aan te MARACAIBO	15	22	29	5	12	19
Vertrekt van „	20	24	Febr 8	7	17	21
Komt aan te CURAZAO	21	25	4	8	18	22

